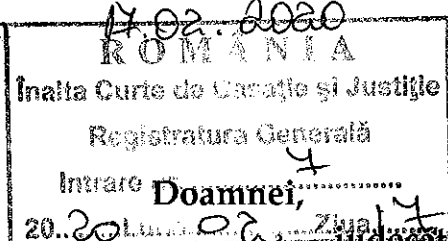

ROMÂNIA
MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA JUDICIARĂ
SERVICIUL JUDICIAR CIVIL

Nr. 1074/C/2469/III-5/2018

din

Judecător Corina Alina CORBU

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Stimată doamnă președinte,

Vă înaintăm recursul în interesul legii declarat din oficiu, în conformitate cu prevederile art. 514 din Codul de procedură civilă, referitor la problema de drept privind „*Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală în privința procedurii de insolvență a persoanelor juridice prevăzută de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*”.

În temeiul dispozițiilor art. 515 Cod procedură civilă, au fost anexate recursului în interesul legii, pentru exemplificare, copiile hotărârilor judecătorești menționate în conținutul acestuia.

Cu deosebită considerație,

PROCUROR ȘEF SECȚIE,
Antonia Eleonora Constantin

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Nr. 1074/C/2469/III-5/2018
14.02.2020

17 februarie 2020

Către

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI DE JUSTIȚIE

În conformitate cu prevederile art. 514 din Codul de procedură civilă,
formulez prezentul

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

În practica judiciară s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar cu
privire la următoarea problemă de drept:

*„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul
de procedură penală în privința procedurii de insolvență a persoanelor juridice*

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALȚA CURTE DE CASĂ ȘI JUSTITIE
CABINET PROCUROR GENERAL

prevăzută de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență”.

I. Astfel, într-o primă orientare jurisprudențială, s-a considerat că măsura preventivă prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală constând în interdicția inițierii ori, după caz, a suspendării procedurii de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice vizează doar dizolvarea sau lichidarea voluntară, nu și procedura insolvenței unei persoane juridice. Această procedură nu poate fi suspendată ca efect al luării, față de persoana juridică debitoare, a măsurii preventive prev. de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și nici pe un alt temei juridic, cum ar fi art. 413 din Codul de procedură civilă, motivat de faptul că ar exista un proces penal împotriva debitoarei.

Scopul măsurii preventive luată în procesul penal este acela de a împiedica sustragerea de la răspunderea penală, astfel încât, dacă persoana juridică încearcă să se sustragă voluntar de la răspunderea penală, trebuie să poată fi luate măsuri preventive specifice. Însă, dacă inițiativa nu aparține acestora, de principiu, trebuie să permită desfășurarea în continuare a procedurilor, așa cum prevede legea specială. Or, insolvența este o procedură judiciară, desfășurată sub controlul de legalitate al judecătorului sindic. Această procedură, odată deschisă, ar trebui să aibă un flux continuu și neîntrerupt, de acte juridice, operațiuni și procese, cu un parcurs, de regulă, ireversibil și, indiferent de calea aleasă (reorganizare sau faliment), ea trebuie derulată cu celeritate, în scopul acoperirii creanțelor.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Fortărea menținerii în ființă a unei societăți, în condițiile în care aceasta nu mai generează profit și devine chiar producătoare de prejudicii, ori imposibilitatea valorificării unor bunuri care își diminuează valoarea și care devin greu de vândut, poate reprezenta o ingerință în dreptul de proprietate al terților creditori ale căror creanțe constituie un bun în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Așadar, aplicarea acestei măsuri preventive este incompatibilă cu specificul procedurii insolvenței și, această procedură, odată deschisă, nu există posibilitatea suspendării sale, în condițiile în care Legea nr. 85/2014 nu reglementează suspendarea sau perimarea, ci numai închiderea procedurii insolvenței, în condițiile art. 174 – 178, măsura suspendării fiind incompatibilă cu procedura insolvenței¹. (Anexa I)

II. Într-o altă opinie majoritară în practica instanțelor, s-a apreciat că aplicarea măsurii preventive luată în procesul penal față de persoana juridică produce efecte în privința procedurii insolvenței acesteia în condițiile Legii nr.

¹ În cadrul întâlnirii președinților secțiilor specializate (foste comerciale) ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, dedicată dezbaterii problemelor de practică neunitară, în materia litigiilor cu profesioniști și insolvenței, desfășurată la data de 21 iunie 2018, la București, cu o majoritate de 13 din cele 14 curți de apel reprezentate la întâlnire, a fost agreată soluția interpretării restrictive a dispozițiilor art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, în sensul aplicării acestora doar procedurilor de dizolvare sau lichidare voluntară.

A fost reținută și soluția contrară, îmbrățișată la nivelul unei curți de apel, în sensul că, în contextul redactării deficitare a textului art. 493 alin. (1) lit. a) Cod procedură penală, se impune interpretarea extensivă a dispozițiilor legale, acestea fiind aplicabile și etapei lichidării din procedura insolvenței.

În unanimitate, participanții au stabilit că se impune o modificare a dispozițiilor legale prin precizarea expresă a faptului că interdicția inițierii sau suspendarea poate viza doar dizolvarea sau lichidarea voluntară. În acest sens, poate fi avută în vedere, fie modificarea dispozițiilor art. 493 alin. (1) lit. a) Cod procedură penală, fie inserarea unor prevederi în acest sens în cuprinsul Legii nr. 85/2014. De asemenea, în măsura în care se va identifica suficientă practică judiciară neunitară, a fost agreată, în unanimitate, necesitatea promovării unui recurs în interesul legii de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

85/2014, fiind compatibilă cu această procedură, astfel încât, după caz, împiedică deschiderea procedurii insolvenței sau continuarea acesteia.

În motivarea acestei orientări de jurisprudență, s-a reținut că măsura preventivă prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală are scopul de a asigura faptul că, până la finalizarea procesului penal, persoana juridică, ce are și calitatea de inculpată, să nu își înceteze existența prin dizolvare sau lichidare.

Interpretarea potrivit căreia suspendarea procedurii de dizolvare și lichidare nu poate fi aplicată societăților aflate în procedura insolvenței nu ține cont de faptul că prevederile procesual penale mai sus amintite nu disting între procedura insolvenței, prevăzută de Legea nr. 85/2014 și procedura dizolvării și lichidării voluntare, prevăzută de Legea nr. 31/1990. A exclude această măsură preventivă de la aplicare în situația în care persoana juridică este supusă procedurii insolvenței, ar echivala cu o adăugare la lege.

În acest sens, s-a făcut trimitere și la decizia nr. 139/2016 a Curții Constituționale în care s-a arătat că legiuitorul nu a făcut nicio distincție între dizolvarea și lichidarea de drept comun și dizolvarea și lichidarea în procedura insolvenței.

În condițiile în care, prin derularea procedurii instituite de Legea nr. 85/2014, se poate ajunge la desființarea persoanei juridice care are calitatea de inculpată într-o cauză penală, interpretarea termenilor prevăzuți de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, „suspendarea procedurilor de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice”, nu se poate realiza decât în sensul că sunt vizate toate

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASĂ ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

procedurile jurisdicționale prin care finalitatea urmărită este aceea anterior menționată.

S-a arătat și că, potrivit art. 2 din Legea nr. 85/2014, procedura instituită prin această lege are ca scop acoperirea pasivului debitorului, cu acordarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare a activității acestuia.

Cu toate acestea, potrivit art. 145 din Legea nr. 85/2014, judecătorul sindic va putea dispune intrarea în faliment și dizolvarea societății, chiar dacă anterior a fost aprobat un plan de reorganizare.

În aceste condiții, chiar dacă există un control jurisdicțional realizat de judecătorul sindic, societatea își poate înceta ființa prin acte care sunt la îndemâna organelor sale de conducere. Prin urmare, instituirea unei măsuri preventive având ca finalitate tocmai împiedicarea producerii acestei situații și evitarea dispariției persoanei juridice, inculpată în procesul penal, asigură buna desfășurare a procedurilor judiciare penale.

În mod evident, norma procesual penală are ca obiect instituirea unei măsuri preventive care să preîntâmpine desființarea persoanei juridice, în condițiile în care apariția acestei situații ar lipsi de finalitate toată procedura legală inițiată.

Diferențele terminologice dintre termenii utilizați în procedura penală și cei specifici dreptului aplicabil profesioniștilor trebuie interpretate în sensul în care normele penale au un caracter mai larg de aplicare, acceptarea tezei contrare fiind de natură a lipsi legea de orice efect.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALȚA CURTE DE CASĂ ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Intenția legiuitorului a fost aceea de a împiedica dispariția subiectului de drept penal prin orice metode prevăzute de legea civilă, acesta fiind scopul măsurii preventive.

Justificarea acestei interpretări este cea anterior precizată referitoare la finalizarea procedurii penale în mod corespunzător, nu prin pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal, în conformitate cu art. 16 lit. f) din Codul de procedură penală.

A fortiori, această măsură se impune atunci când s-a deschis procedura simplificată a falimentului inculpatei, persoană juridică, iar nu procedura obișnuită, la cererea creditorilor, cu parcurgerea perioadei de observație, întrucât, în cazul procedurii simplificate, finalitatea este, în mod cert, dizolvarea persoanei juridice.

Corelativ, față de efectele măsurii preventive luată în procesul penal, raportat la persoana juridică debitoare, în procedurile de insolvență aflate pe rol, judecătorii sindici sau instanțele de control judiciar au dispus suspendarea judecății, în temeiul art. 413 alin. (1) pct. 2 sau pct. 3 din Codul de procedură civilă, texte considerate aplicabile și în această procedură, în temeiul art. 342 alin. (1) din Legea nr. 85/2014. (*Anexa II*)

III. O a treia opinie nuanțată este în sensul că măsura preventivă dispusă în procesul penal nu împiedică *de plano* deschiderea sau derularea procedurii de insolvență, ci doar acele măsuri luate în cadrul acestei proceduri care au ca efect dizolvarea debitoare sau lichidarea averii acesteia.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

În această opinie s-a pornit de la specificul procedurii de insolvență care nu este o cerere/acțiune judiciară, ci un ansamblu de cereri, acte și operațiuni, colectivă (concurșuală), unitară, generală, îndreptată împotriva debitorului care se află în insolvență, având ca scop acoperirea pasivului acestuia, fie prin reorganizarea activității sale sau lichidarea unor bunuri din averea lui până la stingerea pasivului, fie prin faliment.

Deschiderea procedurii insolvenței nu conduce automat la dizolvare sau lichidare decât în situația în care există o procedură de faliment.

Insolvența reprezintă o procedură judiciară, având ca scop, printre altele, și redresarea persoanei juridice, în vederea continuării activității.

Or, prin luarea măsurii preventive prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală sunt interzise doar închiderea procedurii de insolvență prin dizolvarea persoanei juridice și radierea acesteia, precum și măsurile de lichidare a averii sale.

În procedura insolvenței, practicianul în insolvență are numeroase atribuții, precum: identificarea și inventarierea bunurilor, evaluarea acestora, conservarea patrimoniului debitoarei, promovarea unor acțiuni în vederea recuperării creanțelor debitoare față de terți, analizarea cererilor de înscriere la masa credală, întocmirea actelor de procedură specifice insolvenței, precum raportul causal, tabelul preliminar, tabelul definitiv, introducerea unor acțiuni pentru anularea actelor sau operațiunilor frauduloase ale debitorului, în scopul readucerii bunurilor în patrimoniul acestuia, încasarea creanțelor, atribuții care nu împiedică buna desfășurare a procesului penal, ci vin să asigure conservarea

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

ori reîntregirea patrimoniului debitorului.

Or, dacă s-ar suspenda procedura insolvenței, în ansamblul său, nu ar mai fi posibile aceste măsuri.

În plus, măsura preventivă dispusă în cadrul procesului penal este distinctă de măsura suspendării judecării cauzei, prevăzută de art. 413 alin. (1) pct. 2 din Codul de procedură civilă, fiind exclusă o suprapunere între cele două instituții juridice.

Așadar, odată dispusă măsura preventivă, ceea ce nu se poate realiza în procedura insolvenței, este lichidarea și radierea debitorului, finalitatea acestei măsuri constând în împiedicarea radierii acestuia anterior soluționării procesului penal.

În consecință, în procedura de insolvență, judecătorii sindici au acordat termene pentru continuarea procedurii și îndeplinirea exclusiv a actelor și operațiunilor care nu afectau măsura preventivă dispusă față de debitor, adică a acelor acte și operațiuni care nu aveau ca finalitate lichidarea averii, închiderea procedurii și radierea persoanei juridice. (*Anexa III*)

*

În sensul celor trei opinii s-au pronunțat atât instanțele penale, cât și instanțe civile.

*

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

* *

Apreciez ca fiind în spiritul legii a treia orientare jurisprudențială, pentru următoarele motive:

§ 1. Problema de drept vizează, în esență, lămurirea înțelesului și a sferei de cuprindere a noțiunilor de „dizolvare” sau „lichidare” care fac obiect al măsurilor preventive ce pot fi luate față de o persoană juridică în cursul procesului penal, în sensul de a se stabili dacă măsura preventivă prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală privește exclusiv dizolvarea sau lichidarea voluntară ori este incidentă și atunci când dizolvarea și, respectiv lichidarea persoanei juridice se produce în cadrul ori la finalul procedurii de insolvență, care constituie o procedură concursuală, colectivă și egalitară, derulată sub controlul judecătorului sindic, în care creditorii participă împreună la urmărirea și recuperarea creanțelor lor, în modalitățile prevăzute de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

Sub acest aspect, doctrina și jurisprudența au evidențiat două orientări diametral opuse.

§ 1.1. O primă orientare² în care se consideră că măsura preventivă prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală vizează doar dizolvarea sau lichidarea voluntară a persoanei juridice în condițiile art. 245 și urm. din Codul civil (2009), art. 227 – 237¹, art. 252 – 270 din Legea nr. 31/1990, în

² Ilustrată jurisprudențial prin hotărârile judecătorești menționate în cuprinsul Anexei I a prezentat sesizări.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

privința societăților, nu și lichidarea sau dizolvarea ce se produc în cadrul și în urma parcurgerii procedurii de insolvență care, în esență, este o procedură judiciară desfășurată sub controlul de legalitate al judecătorului-sindic și care, odată deschisă, constituie un flux continuu și neîntrerupt de acte juridice, operațiuni și procese, de regulă ireversibil, indiferent de calea aleasă (reorganizare sau faliment), procedură ce trebuie derulată cu celeritate, în scopul acoperirii creanțelor (interpretarea restrictivă)³.

În această opinie este relevată și incompatibilitatea aplicării în procedurile de insolvență deschise, a dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 2 din Codul de procedură civilă (2010) care consacră un caz de suspendare facultativă atunci când s-a început urmărirea penală pentru o infracțiune care ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra hotărârii ce urmează să se dea, cu dispozițiile art. 342 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, potrivit căroră, dispozițiile prezentei legi se completează, în măsura în care nu contravin, cu cele ale Codului de procedură civilă și ale Codului civil, astfel încât întreaga procedură a insolvenței nu poate fi suspendată⁴.

§ 1.2. Dimpotrivă, cea de-a doua orientare, majoritară în jurisprudență⁵, circumscrie argumentului de interpretare *ubi lex non distinguit nec nos distinguere*

³ Această orientare este susținută și de o parte a doctrinei: A.-R. Trandafir, comentariu art. 493 din Codul de procedură penală în „Codul de procedură penală. Comentariu pe articole”, coord. M. Udriș, Ediția a 2-a, Editura CH Beck, București, 2017; Gh. Piperea, „Penalul ȋne în loc insolvența”, Curierul Judiciar nr. 12/2014, p. 669; A.-R. Trandafir, „Aplicarea legii insolvenței în procesele penale”, Caiete de Drept Penal nr. 3/2017, p. 92; A.-R. Trandafir, „Despre inaplicabilitatea interdicției inițierii sau a suspendării dizolvării ori lichidării persoanei juridice în cadrul procedurii insolvenței. Și alte două motive de neconstituționalitate în materia măsurilor preventive”, www.juridice.ro;

⁴ A.-R. Trandafir, „Despre inaplicabilitatea interdicției inițierii sau a suspendării lichidării persoanei juridice în cadrul procedurii insolvenței”, precit. și jurisprudența loc.cit., nota 16 subsol;

⁵ În acest sens, sunt hotărârile judecătorești menționate în Anexa II;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

debemus, consideră că măsura preventivă prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală este aplicabilă tuturor procedurilor de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice, indiferent dacă acestea sunt voluntare ori judiciare.

În acest sens este evocată și jurisprudența Curții Constituționale⁶ care, în cadrul controlului de constituționalitate efectuat asupra dispozițiilor art. 493 din Codul de procedură penală a arătat că: tragerea la răspundere penală a persoanelor juridice care au săvârșit infracțiuni este un deziderat al ordinii publice, ce legitimează instituirea măsurilor reclamate; scopul restrângerilor circumscrise măsurilor preventive prevăzute de art. 493 din Codul de procedură penală constă, atât în prevenirea producerii unor pierderi, cât și în atingerea finalității proprii a procesului penal, și anume, tragerea la răspundere penală; or, în măsura care, în urma finalizării procesului penal, instanța de judecată ar dispune condamnarea persoanei juridice inculpate, aceasta nu mai poate fi trasă la răspundere penală, deoarece și-a pierdut identitatea prin dispariția sa juridică și radierea din Registrul Comerțului, astfel încât luarea măsurilor preventive are ca scop buna desfășurare a procesului penal, care presupune, implicit, garantarea, în eventualitatea unei hotărâri definitive de condamnare, a executării pedepsei aplicate⁷.

În aceeași jurisprudență constituțională⁸ s-a observat și că „măsurile preventive pot fi dispuse dacă există motive temeinice care justifică suspiciunea că persoana juridică a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și numai pentru a se asigura

⁶ Decizia nr. 139 din 10 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 350 din 6 mai 2016; decizia nr. 34 din 19 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 273 din 19 aprilie 2017;

⁷ Decizia nr. 139/2016, par. 39; decizia nr. 34/2017, par. 30;

⁸ Decizia nr. 139/2016, par. 43;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

buna desfășurare a procesului penal. Acestea pot viza interdicția inițierii ori, după caz, suspendarea procedurii de dizolvare, lichidare, de fuziune, de divizare sau de reducere a capitalului social al persoanei juridice, interzicerea oricăror operațiuni patrimoniale susceptibile de a antrena diminuarea activului patrimonial sau insolvența persoanei juridice sau interzicerea anumitor acte juridice stabilite de organul judiciar ori interzicerea desfășurării activităților de natura celor cu ocazia cărora a fost săvârșită infracțiunea. Prin urmare, ținând seama de consecințele măsurilor preventive dispuse, se poate constata că acestea urmăresc conservarea entității juridice și a capitalului social în așa fel încât, pentru buna desfășurare a procesului penal, să se împiedice orice acțiune de încetare a existenței unei societăți comerciale (deci dispariția juridică a societății comerciale și, în final, radierea din Registrul Comerțului), de transformare a activului în bani, de partajare a activului net între asociați ori restructurarea societății comerciale”.

Din perspectiva pretensei încălcări a dreptului de proprietate privată, Curtea Constituțională a constatat că „(...) exercitarea prerogativelor dreptului de proprietate privată poate fi supusă unor limitări în măsura în care anumite operațiuni patrimoniale sunt susceptibile de a antrena diminuarea patrimoniului sau insolvența persoanei juridice care are calitatea de inculpat într-o cauză penală. În acest fel se urmărește protejarea patrimoniului persoanei juridice prin diminuarea sa frauduloasă, cât și valorificarea cu eficiență a activelor. Deși indisponibilizarea bunurilor și a acțiunilor persoanei juridice, precum și vânzarea unor active constituie limitări ale exercițiului dreptului de proprietate; acestea sunt în concordanță cu prevederile art. 44 alin. (1) teza

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

*a II-a din Constituție, întrucât limitarea atributelor dreptului în privința patrimoniului persoanei juridice este determinată de săvârșirea unei fapte penale*⁹.

De asemenea, s-a constatat că, întocmai măsurilor asigurătorii, este afectat, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, un drept fundamental, respectiv dreptul de proprietate, însă ingerința are ca scop legitim - desfășurarea instrucției penale, fiind o măsură judiciară aplicabilă în cursul procesului penal, adecvată *in abstracto* scopului legitim urmărit. Totodată, ea este nediscriminatorie și este necesară într-o societate democratică, pentru protejarea valorilor statului de drept; este proporțională cu cauza care a determinat-o, de vreme ce are caracter provizoriu, excepțional și temporar¹⁰.

Această opinie, observată la nivelul majorității instanțelor penale, și-a găsit reflectarea și în procedurile de insolvență aflate pe rolul instanțelor. În aceste din urmă proceduri, judecătorii sindici și, după caz, instanțele de control judiciar, luând act de măsura preventivă luată față de societatea inculpată în procesul penal, debitoare în procedurile derulate în fața lor, au dispus suspendarea acestor proceduri, fie pe temeiul art. 413 alin. (1) pct. 2, fie pe temeiul art. 413 alin. (1) pct. 3 din Codul de procedură civilă.

§ 1.3. În fine, orientarea nuanțată care, luând în considerare, atât scopul și obiectul măsurii preventive din procesul penal, cât și diferitele aspecte ale procedurii de insolvență, împărtășită de o parte a jurisprudenței¹¹ și a doctrinei¹²,

⁹ Decizia nr. 139/2016, par. 17;

¹⁰ Decizia nr. 34/2017, par. 32 și jurisprudența loc.cit.;

¹¹ În acest sens, hotărârile judecătorești din Anexa III;

¹² M. Bratiș, „Aplicarea măsurilor de siguranță privind confiscarea specială și confiscarea extinsă, precum și a măsurii preventive a suspendării lichidării judiciare asupra debitorului persoană juridică aflată în insolvență”, Revista Română de Dreptul Afacerilor nr. 3/2017, p. 51 – 68;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALȚA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

decelează între diferitele acte sau operațiuni juridice desfășurate în cadrul procedurii de insolvență și consideră că măsura preventivă poate viza exclusiv acele acte sau operațiuni ce au ca efect lichidarea parțială sau totală a averii debitorului și dizolvarea acesteia, nu și cele care beneficiază de un efect staționar, conservatoriu¹³.

Această opinie, perfect adaptată unei interpretări literale a dispozițiilor art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, valorifică scopul măsurii preventive din procesul penal în contextul concursului acesteia cu o procedură de insolvență deschisă, asigurând aprioric echilibrul și compatibilizarea acestora.

Se are în vedere, totodată, că procedura insolvenței, odată deschisă, nu conduce automat la dizolvarea sau lichidarea debitorului decât în situația în care există o hotărâre de deschidere a procedurii de faliment, măsura preventivă dispusă în procesul penal urmând a fi receptată, în procedura de insolvență, prin pronunțarea, de către judecătorul-sindic, în temeiul art. 412 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, a unei încheieri de suspendare a oricăror operațiuni de lichidare a bunurilor debitorului, de distribuire de sume de bani din averea debitorului, către orice creditori, inclusiv către practicianul în insolvență¹⁴.

§ 2. Analiza problemei de drept va fi realizată pe baza analizei comparative a obiectului, scopului și procedurii specifice aplicabile măsurii preventive

¹³ Idem, p. 67;

¹⁴ Idem., p. 67;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, a scopului, efectelor și diferitelor etape ale procedurii de insolvență.

În cadrul argumentării, vor fi evidențiate elementele de diferență dintre măsurile preventive și măsurile asigurătorii din procesul penal, în privința cărora există, deja, o jurisprudență de unificare care statuează asupra concursului cu procedurile execuționale civile *lato sensu*¹⁵.

În final, va fi analizată compatibilitatea soluției propuse cu exigențele ce se degajă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

§ 2.1. Regimul juridic general al măsurii preventive prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

Conform art. 493 alin. (1) din Codul de procedură penală, *judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale, la propunerea procurorului, sau, după caz, judecătorul de cameră preliminară ori instanța poate dispune, dacă există motive temeinice care justifică suspiciunea rezonabilă că persoana juridică a săvârșit o faptă prevăzută de*

¹⁵ Decizia nr. 2 din 19 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 463 din 5 iunie 2018 prin care, cu referire la dispozițiile art. 249 din Codul de procedură penală (art. 163 din Codul de procedură penală de la 1968) și art. 2345 din Codul civil s-a statuat că, existența unui sechestrul asigurător penal asupra imobilelor unei persoane fizice sau juridice nu suspendă executarea silită începută de un creditor ipotecar, al cărui drept de ipotecă asupra acelorași bunuri a devenit opozabil terților anterior înființării măsurii asigurătorii din procesul penal și nu determină nulitatea actelor de executare ulterioare înființării măsurii asigurătorii din procesul penal asupra acelorași bunuri.

Decizia nr. 1 din 20 ianuarie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în dosarul nr. 1676/1/2019 prin care, în interpretarea dispozițiilor art. 91 alin. (1), art. 102 alin. (8) și art. 154 – 158 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, raportat la dispozițiile art. 249 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală [respectiv art. 163 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală de la 1968], s-a statuat că existența unor măsuri asigurătorii înființate în cadrul unui proces penal asupra bunurilor unei persoane juridice, anterior deschiderii procedurii insolvenței, în vederea confiscării speciale, a reparării pagubei produse prin infracțiune sau a garantării executării cheltuielilor judiciare: a) nu suspendă procedura de lichidare prevăzută de Legea nr. 85/2014 în ceea ce privește bunul sechestrat; b) nu este de natură a indisponibiliza bunul asupra căruia a fost începută procedura de valorificare conform dispozițiilor Legii nr. 85/2014; c) nu împiedică lichidarea bunurilor efectuată de lichidatorul judiciar în exercitarea atribuțiilor conferite de Legea nr. 85/2014;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

legea penală și numai pentru a se asigura buna desfășurare a procesului penal, una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

- a) interdicția inițierii ori, după caz, suspendarea procedurii de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice;*
- b) interdicția inițierii ori, după caz, suspendarea fuziunii, a divizării sau a reducerii capitalului social al persoanei juridice, începută anterior sau în cursul urmăririi penale;*
- c) interzicerea unor operațiuni patrimoniale, susceptibile de a antrena diminuarea activului patrimonial sau insolvența persoanei juridice;*
- d) interzicerea încheierii anumitor acte juridice, stabilite de organul judiciar;*
- e) interzicerea desfășurării activităților de natura celor cu ocazia cărora a fost comisă infracțiunea.*

Din formularea folosită de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, conform căreia „ *judecătorul poate dispune interdicția inițierii ori, după caz, suspendarea procedurii de dizolvare și lichidare a persoanei juridice*”, rezultă că textul nu face distincție între tipul procedurii judiciare sau extrajudiciare și inițiativa asupra dizolvării sau lichidării persoanei juridice, inculpate în procesul penal, respectiv dacă aceasta este reglementată de Codul civil, Legea societăților nr. 31/1990 ori Legea nr. 85/2015 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, ori după cum lichidarea și dizolvarea sunt declanșate prin hotărârea organelor competente ale persoanei juridice sau la inițiativa altor subiecți de drept, precum creditorii persoanei juridice sau alte entități juridice abilitate de lege să solicite dizolvarea.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

După cum s-a observat în jurisprudența Curții Constituționale, rațiunea instituirii măsurii preventive în discuție constă în aceea de a se asigura tragerea la răspundere penală a persoanei juridice inculpate în ipoteza constatării vinovăției sale, întrucât lichidarea și dizolvarea au ca finalitate radierea persoanei juridice din Registrul Comerțului și dispariția acesteia ca entitate juridică, situație care ar contraveni scopului procesului penal – acela ca orice persoană care a săvârșit o faptă penală să fie pedepsită potrivit vinovăției sale.

Ca atare, acest risc se regăsește, fiind consubstanțial lichidării și dizolvării, indiferent de forma acesteia (voluntară sau nevoluntară), motiv pentru care, opinia care restrânge sfera de aplicare a măsurii preventive și efectele acesteia, doar la măsurile de dizolvare voluntară, nu are suficientă susținere normativă în textul art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, care nu conține nicio distincție în această privință și, totodată, lipsește parțial de conținut juridic scopul măsurii preventive în discuție.

Astfel, spre deosebire de măsurile preventive care pot fi luate față de o persoană fizică, în privința căroră se identifică trei scopuri¹⁶, în cazul persoanei juridice, legiuitorul a prevăzut un singur scop, și anume pentru „a se asigura buna desfășurare a procesului penal”, care presupune implicit garantarea, în eventualitatea unei hotărâri de condamnare, a executării pedepsei aplicate.

Din această perspectivă, prezintă relevanță regimul sancționator al persoanei juridice, instituit prin art. 136 – 145 din Codul penal care, astfel cum s-

¹⁶ Art. 202 din Codul de procedură penală

(1) Măsurile preventive pot fi dispuse (...) dacă sunt necesare în scopul asigurării bunei desfășurări a procesului penal, al împiedicării sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori al prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

a observat în jurisprudența Curții Constituționale¹⁷, este un deziderat al ordinii publice.

În consecință, prin instituirea măsurii preventive analizate, legiuitorul a avut intenția de a acoperi toate situațiile care ar putea conduce la dispariția persoanei juridice, una dintre ele fiind insolvența.

În acest sens sunt și considerentele din paragraful 44 al deciziei Curții Constituționale nr.139/2016¹⁸ prin care s-a statuat că prevederile art. 493 alin. (1) din Codul de procedură penală nu sunt contrare dispozițiilor Legii fundamentale întrucât asemenea măsuri preventive „urmăresc conservarea entității juridice și a capitalului social în așa fel încât, pentru buna desfășurare a procesului penal, să se împiedice orice acțiune de încetare a existenței unei societăți comerciale (deci dispariția juridică a societății comerciale și, în final, radierea din Registrul comerțului), de transformare a activului în bani, de partajare a activului net între asociați ori restructurarea societății comerciale”.

Deși, prin această decizie, instanța de contencios constituțional nu a statuat în mod expres asupra prezentei probleme de drept¹⁹, ci a optat pentru o analiză de ansamblu a constituționalității instituției juridice, considerentele și observațiile de principiu asupra constituționalității textului de lege care a constituit obiect al excepției de neconstituționalitate se impun cu forță juridică obligatorie și trebuie valorizate din perspectiva explicitării scopului măsurii preventive și

¹⁷ Decizia nr. 139/2016, par. 39, precit.;

¹⁸ Precit.;

¹⁹ Ridicată de unii dintre autorii excepțiilor de neconstituționalitate din acea cauză, sub forma excepției de neconstituționalitate motivată din perspectiva încălcării exigențelor de claritate și previzibilitate a normei cuprinse în art. 493 alin. (1) din Codul de procedură penală raportat la procedura insolvenței

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

circumscrierii acestuia realizării obiectului acțiunii penale, consacrat de art. 14 din Codul de procedură penală, scop care, în opinia instanței de contencios constituțional reprezintă un deziderat de ordine publică, ce se impune în privința tuturor procedurilor de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice, indiferent de tipul acestora și consacrarea lor normativă.

Or, lichidarea și dizolvarea persoanei juridice pe parcursul ori, după caz, la finalul procedurii de insolvență este doar o specie a unor astfel de evenimente juridice, prevăzută de lege specială, deci un alt mod de dizolvare prevăzut de lege, în sensul art. 245 lit. e) din Codul civil, iar falimentul este un caz de dizolvare a societăților prevăzut de art. 227 lit. f) din Legea nr. 31/1990, republicată, modificată și completată, aplicabil, cu prioritate față de celelalte proceduri de lichidare, atunci când societatea se află în insolvență, astfel cum dispun art. 270¹ și art. 270² din Legea nr. 31/1990²⁰.

Prin urmare, măsura preventivă luată în baza art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală a fost instituită în scopul ca, până la finalizarea procesului penal, persoana juridică să nu își înceteze existența prin orice mijloace prevăzute de legea civilă, astfel încât, argumentul potrivit căruia nu poate fi aplicată societăților aflate în procedura insolvenței prevăzută de Legea nr. 85/2014, ci doar în situațiile de dizolvare sau lichidare prevăzute de Legea nr. 31/1991 nu poate fi primit, având în vedere scopul anterior arătat și faptul că

²⁰ Art. 270¹ din Legea nr. 31/1990: „În cazul în care societatea aflată în lichidare este în stare de insolvență, lichidatorul este obligat să ceară deschiderea procedurii insolvenței. În condițiile legislației insolvenței, creditorii vor putea cere deschiderea procedurii insolvenței față de societatea aflată în curs de lichidare”.

Art. 270² din Legea nr. 31/1990: „Constatând îndeplinirea condițiilor prevăzute de legea insolvenței, judecătorul-sindic va dispune deschiderea procedurii simplificate a insolvenței”.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

măsura preventivă luată nu împiedică derularea procedurii insolvenței, ci doar dispariția subiectului de drept.

Din această perspectivă, există o diferență de natură juridică între măsurile asigurătorii și măsurile preventive, chiar dacă sub un singur aspect – acela al garantării executării pedepsei amenzii – la finalul procesului penal, ele converg.

Astfel, măsurile preventive nu au, ca unic scop, asigurarea executării pedepsei amenzii. În principal, ele împiedică sustragerea persoanei juridice de la urmărirea penală sau de la judecată ori de la executarea pedepsei prin dispariția sa ca subiect de drept²¹.

Ele sunt măsuri cu caracter personal sau real și urmăresc asigurarea bunei desfășurări a procesului penal – se înfățișează ca scop al activității judiciare, atât în sensul de scop imediat (constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni, astfel încât orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală), cât și în sensul de scop mediat al procesului penal - apărarea ordinii publice²².

Măsurile asigurătorii constituie măsuri procesuale cu caracter real care au ca efect indisponibilizarea bunurilor mobile și imobile ce aparțin suspectului, inculpatului sau părții responsabile civilmente, în scopul menținerii acestora în patrimoniul proprietarului, spre a putea servi, la nevoie, pentru garantarea executării silite a creanței rezultate din aplicarea măsurii confiscării speciale sau a

²¹ În acest sens, A.-R. Trandafir, „Angajarea răspunderii penale a persoanei juridice”, Editura CH Beck, București, 2011, p. 318 – 319;

²² D.M. Costin, „Răspunderea persoanei juridice în dreptul penal român”, Editura Universul Juridic, București, 2010, p. 530, 532;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

confiscării extinse, a condamnării la plata amenzii penale, a obligării la plata cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune²³.

Așadar, din perspectiva scopului mai larg urmărit prin instituirea măsurilor preventive, nu poate fi pus semnul egalității între rațiunile care stau la baza instituirii acestora și cele care justifică luarea unor măsuri asigurătorii în procesul penal.

Chiar dacă finalitatea constând în garantarea plății amenzii este comună ambelor măsuri, aceasta nu conduce la o identitate deplină de scop, de vreme ce, scopul măsurilor preventive este mult mai larg, astfel cum s-a observat în precedent și depășește rațiunile pur execuționale.

Pentru aceste motive, în prezenta problemă de drept nu pot fi aplicate *mutatis mutandis* soluția și considerentele deciziei în interesul legii nr. 2/2018.

§ 2.2. Analiza de ansamblu a procedurii insolvenței reglementată de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

După cum rezultă din însăși titlul său, Legea nr. 85/2014 reglementează două tipuri de proceduri: proceduri de prevenire a insolvenței (mandatul ad-hoc și concordantul preventiv prevăzute în Titlul I al legii) și procedurile de insolvență.

Procedurile de prevenire a insolvenței nu fac obiectul prezentei analize.

²³ Par. 63, 66 – decizia nr. 2/2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, precit.;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Procedura insolvenței constituie o procedură judiciară, colectivă, concursuală și egalitară prin care se urmărește obținerea fondurilor bănești pentru plata datoriilor debitorului aflat în insolvență față de creditorii săi, prin reorganizare judiciară bazată pe un plan de reorganizare sau prin faliment [art. 2, art. 4 pct. 1 – 9, pct. 11 – 13, art. 5 pct. 44 – 45 din Legea nr. 85/2014].

Scopul procedurii, în ansamblu, astfel cum rezultă din art. 2 al Legii nr. 85/2014, îl reprezintă acoperirea pasivului debitorului aflat în insolvență prin procedurile reglementate în Titlul II al legii, cu acordarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare efectivă și eficientă prin procedura de reorganizare judiciară (art. 4 pct. 2 din lege).

De aceea, în doctrină, s-a distins între scopul imediat și principal al procedurii care constă în acoperirea pasivului debitorului, cu predilecție prin redresarea activității debitorului și scopul mediat care constă în supunerea acestuia unor proceduri de reorganizare judiciară, lichidare pe bază de plan sau de faliment prin care să se asigure obținerea resurselor financiare necesare achitării, în ordinea de preferință și în limitele prevăzute de lege, a datoriilor debitorului²⁴.

Obiect al procedurii de insolvență îl constituie **averea debitorului** definită prin art. 5 pct. 5 din lege, ca totalitatea bunurilor și drepturilor sale patrimoniale, inclusiv cele dobândite în cursul procedurii insolvenței, care pot face obiectul executării silite potrivit Codului de procedură civilă.

²⁴ S.-M. Miloș, A. Deli-Diaconescu, „*Tratat practic de insolvență*”, coord. R. Bufan, Editura Hamangiu, București, 2014, p. 94 și autorii loc.cit., nota 2 subsol;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Legea nr. 85/2014 reglementează procedura generală și procedura simplificată.

Potrivit art. 5 pct. 46 din lege, **procedura generală** reprezintă procedura de insolvență prin care un debitor care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 38 alin. (1), fără a le îndeplini simultan și pe cele de la art. 38 alin. (2), intră după perioada de observație, succesiv, în procedura de reorganizare judiciară și în procedura falimentului sau, separat, numai în reorganizare judiciară ori doar în procedura falimentului.

Art. 5 pct. 47 din lege definește **procedura simplificată** ca fiind procedura de insolvență prin care debitorul care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 38 alin. (2) intră direct în procedura falimentului, fie odată cu deschiderea procedurii insolvenței, fie după o perioadă de observație, de maximum 20 de zile, perioadă în care vor fi analizate elementele prevăzute la art. 38 alin. (2) lit. c) și d).

Dispozițiile art. 38, la care se face trimitere, prevăd că procedura generală se aplică debitorilor prevăzuți la art. 3, cu excepția celor cărora li se aplică procedura simplificată [alin. (1)], iar procedura simplificată se aplică debitorilor aflați în stare de insolvență care se încadrează într-una dintre categoriile enumerate limitativ în alin. (2) al aceluiași articol, respectiv:

- a) profesioniști persoane fizice supuse obligației de înregistrare în registrul comerțului, cu excepția celor care exercită profesii liberale;
- b) întreprinderi familiale, membrii întreprinderii familiale;
- c) debitorii care fac parte din categoriile prevăzute la alin. (1) și care îndeplinesc una dintre următoarele condiții:

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

1. nu dețin niciun bun în patrimoniul lor;
2. actele constitutive sau documentele contabile nu pot fi găsite;
3. administratorul nu poate fi găsit;
4. sediul social/profesional nu mai există sau nu corespunde adresei din registrul comerțului.

d) persoane juridice dizolvate voluntar, judiciar sau de drept, anterior formulării cererii introductive, chiar dacă lichidatorul judiciar nu a fost numit sau, deși numit, mențiunea privitoare la numirea sa nu a fost înscrisă în registrul comerțului;

e) debitorii care și-au declarat prin acțiunea introductivă intenția de intrare în faliment;

f) orice persoană care desfășoară activități specifice profesioniștilor, care nu a obținut autorizarea cerută de lege pentru exploatarea unei întreprinderi și nu este înregistrată în registrele speciale de publicitate.

Potrivit art. 65 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, procedura de insolvență începe pe baza unei cereri introduse la tribunal de către debitor, de către unul sau mai mulți creditori, ori de către persoanele sau instituțiile expres prevăzute de lege²⁵.

Pentru debitorul aflat în stare de insolvență, formularea cererii în termen de maximum 30 de zile de la apariția stării de insolvență este obligatorie [art. 66 alin. (1) din Legea nr. 85/2014], neintroducerea sau introducerea tardivă a cererii

²⁵ De pildă, Autoritatea de Supraveghere Financiară [art. 65 alin. (2)], Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție [art. 219 alin. (1)].

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

de deschidere a procedurii insolvenței constituind infracțiunea de bancrută simplă, prevăzută și pedepsită de art. 240 din Codul penal.

Pe de altă parte, potrivit art. 70 alin. (1) din lege, orice creditor îndreptățit să solicite deschiderea procedurii poate formula cerere de deschidere a procedurii împotriva unui debitor prezumat în insolvență, precizând:

- a) cuantumul și temeiul creanței;
- b) existența unui drept de preferință, constituit de către debitor sau constituit potrivit legii;
- c) existența unor măsuri asigurătorii asupra bunurilor debitorului;
- d) declarația privind eventuala intenție de a participa la reorganizarea debitorului, caz în care va trebui să precizeze, cel puțin la nivel de principiu, modalitatea în care înțelege să participe la reorganizare.

În sensul dispozițiilor art. 5 pct. 20 din Legea nr. 85/2014, creditorul îndreptățit să solicite deschiderea procedurii insolvenței este creditorul a cărui creanță asupra patrimoniului debitorului este certă, lichidă și exigibilă de mai mult de 60 de zile.

Existența acestei creanțe trebuie să rezulte din însuși actul de creanță sau din alte acte, chiar neautentice, emenate de la debitor sau recunoscute de dânsul.

Acești creditori pot cere deschiderea procedurii insolvenței, doar în cazul în care, după compensarea datoriilor reciproce, de orice natură, suma ce le este datorată depășește valoarea-prag prevăzută de art. 5 pct. 75 din lege, de 40.000

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

lei²⁶; în cazul creanțelor de natură salarială, valoarea-prag este de 6 salarii medii brute pe economie/salariat.

O condiție *sine qua non* pentru deschiderea procedurii, indiferent de forma acesteia, generală ori simplificată, o constituie dovada stării de insolvență a debitorului, definită de art. 5 pct. 29 din lege, ca fiind acea stare a patrimoniului debitorului care se caracterizează prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor certe, lichide și exigibile.

Insolvența debitorului este prezumată legal relativ, atunci când acesta, după 60 de zile de la scadență, nu a plătit datoria sa față de creditor [art. 5 pct. 29 lit. a) din lege] și este iminentă, atunci când se dovedește că debitorul nu va putea plăti la scadență datoriile exigibile angajate, cu fondurile bănești disponibile la data scadenței [art. 5 pct. 29 lit. b) din lege].

În cazul în care cererea de deschidere a procedurii formulată de către debitor îndeplinește condițiile prevăzute de art. 66 din Legea nr. 85/2014, judecătorul sindic va pronunța o încheiere de deschidere a procedurii generale, iar dacă prin declarația făcută potrivit prevederilor art. 67 alin. (1) lit. g), debitorul își arată intenția de a intra în procedura simplificată ori se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la art. 38 alin. (2), judecătorul-sindic va pronunța o încheiere

²⁶ Această valoare-prag este aplicabilă, potrivit art. 5 pct. 72 din Legea nr. 85/2014, atât în cazul cererii de deschidere a procedurii de insolvență formulată de creditori, cât și de către debitor, inclusiv pentru cererile formulate de lichidatorul numit în procedura de lichidare prevăzută de Legea nr. 31/1990.

Îndeplinirea condiției referitoare la existența creanței în cuantumul prevăzut de lege se analizează prin raportare la momentul introducerii cererii de deschidere a procedurii (Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, decizia nr. 5 din 15 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 280 din 17 mai 2013);

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

de deschidere a procedurii simplificate [art. 71 alin. (1) teza I din Legea nr. 85/2014].

În scopul pronunțării încheierii de deschidere a procedurii de insolvență, indiferent de forma acesteia, judecătorul-sindic are obligația de a analiza elementele care alcătuiesc conținutul noțiunii de insolvență, respectiv: dacă persoana juridică ce solicită a fi supusă procedurii colective dispune sau nu de lichidități suficiente pentru a-și acoperi obligațiile bănești certe, lichide și exigibile pe care și le-a asumat anterior; dacă cererile persoanelor juridice sunt semnate de persoanele care, potrivit actelor constitutive sau statutelor, au calitatea de a le reprezenta; dacă acțiunea introductivă este însoțită de actele prevăzute la art. 67 alin. (1) din Legea nr. 85/2014; dacă debitorul a mai fost supus procedurii reglementate de acest act normativ în ultimii 5 ani anterior formulării cererii; dacă debitorul sau administratorii, directorii și/sau acționarii/asociații/asociații comanditari care dețin controlul debitorului au fost condamnați pentru infracțiuni intenționate contra patrimoniului, de corupție și de serviciu, de fals, precum și pentru infracțiunile prevăzute de Legea nr. 22/1969, Legea nr. 31/1990, Legea nr. 82/1991, Legea nr. 21/1996, Legea nr. 78/2000, Legea nr. 656/2002, Legea nr. 571/2003, Legea nr. 241/2005 și infracțiunile prevăzute de Legea nr. 85/2014 în ultimii 5 ani anterior deschiderii procedurii.

Dacă în urma acestei analize sunt îndeplinite toate cerințele stabilite de legiuitor, instanța deschide, printr-o încheiere, procedura concursuală, hotărârea fiind notificată potrivit art. 99 din Legea nr. 85/2014, de către administratorul judiciar, debitorului, tuturor creditorilor menționați în lista depusă de acesta,

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Oficiului Registrului Comerțului, registrului societăților agricole și altor registre unde debitorul este înmatriculat/înregistrat, pentru efectuarea mențiunilor²⁷.

Pe de altă parte, judecătorul-sindic va dispune deschiderea procedurii de insolvență, la cererea creditorilor, atunci când cererea acestora îndeplinește condițiile prevăzute de art. 70 din Legea nr. 85/2014 și dacă, din conținutul acesteia rezultă îndeplinirea cumulativă a condițiilor referitoare la calitatea creanței sub aspectul depășirii valorii-prag, a caracterului cert, lichid și exigibil, precum și cele vizând starea de insolvență a debitorului și persistența acestei stări de cel puțin 60 de zile²⁸.

În acest context, sunt de semnalat diferențele sintetizate în doctrină²⁹, între procedura generală și procedura simplificată, astfel:

a) procedura generală se aplică debitorilor prevăzuți de art. 38 alin. (1), în timp ce procedura simplificată se aplică debitorilor enumerați de alin. (2) al aceluiași articol;

b) în cadrul procedurii generale, debitorul poate intra succesiv în reorganizare judiciară și apoi în faliment sau, separat, numai într-una dintre acestea, în timp ce, în procedura simplificată, debitorul intră direct în faliment;

c) în procedura generală, trecerea unei perioade de observație este obligatorie, în toate cazurile, pe când, în procedura simplificată, este posibil ca debitorul să nu treacă printr-o asemenea perioadă, ci, odată cu deschiderea procedurii colective, să intre direct în faliment;

²⁷ În acest sens, C.B. Nász, „Tratat practic de insolvență”, precit., p. 282 – 283;

²⁸ Idem., p. 279 – 280;

²⁹ Idem., p. 299;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

d) în procedura simplificată, activitatea debitorului se reduce la închiderea controlată a afacerii și la eventuale acte de conservare a patrimoniului, în timp ce, în procedura generală, debitorul are posibilitatea de a desfășura activități curente, definite de art. 5 pct. 2 din Legea nr. 85/2014 ca reprezentând activități de producție, comerț sau prestări de servicii și operațiuni financiare, propuse a fi efectuate de debitor în perioada de observație și în perioada de reorganizare, în cursul normal al activității sale, cum ar fi: continuarea activităților contractate și încheierea de noi contracte, conform obiectului de activitate; efectuarea operațiunilor de încasări și plăți aferente acestora; asigurarea finanțării capitalului de lucru, în limite curente.

În perioada de observație, adică în intervalul de timp cuprins între data deschiderii procedurii și data confirmării planului de reorganizare sau, după caz, a intrării în faliment, debitorul poate continua activitățile curente și poate efectua plăți către creditorii cunoscuți, fie sub supravegherea administratorului judiciar, dacă debitorul a făcut o cerere de reorganizare și nu i s-a ridicat dreptul de administrare, fie sub conducerea administratorului judiciar, dacă i s-a ridicat dreptul de administrare [art. 87 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 85/2014].

Actele, operațiunile și plățile care depășesc sfera activităților curente, trebuie autorizate potrivit art. 87 alin. (2) din lege.

În perioada de observație, pot fi valorificate bunuri din averea debitorului grevate de cauze de preferință [art. 87 alin. (2) din lege], scop în care, titularii creanțelor cu cauză de preferință, pot cere judecătorului sindic, în condițiile art.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

78 din lege, ridicarea suspendării prevăzute la art. 75 alin. (1) și continuarea acțiunilor judiciare sau extrajudiciare, în vederea valorificării acestor bunuri³⁰.

Atunci când a fost propus și aprobat un plan de reorganizare, în condițiile art. 132 alin. (1) – (3) din Legea nr. 85/2014, implementarea acestuia poate să presupună, nelimitativ, împreună sau separat, următoarele coordonate ale activității debitorului:

a) restructurarea operațională și/sau financiară, ceea ce implică schimbarea de marketing, management sau a unor activități ale debitorului, modificarea unor parametri de ordin bănesc în care se derulează activitatea debitorului, în sensul reducerii cheltuielilor (sociale, de exemplu), a optimizării raportului venituri-încasări, etc., atragerea de resurse financiare externe, modificarea obiectului principal de activitate;

b) restructurarea corporativă prin modificarea structurii de capital social; în acest caz, majorarea capitalului social al debitorului reprezintă o sursă financiară externă foarte importantă pentru redresarea persoanei juridice aflate în dificultate economico-financiară;

c) restrângerea activității prin lichidarea unor bunuri din averea debitorului;

d) combinarea măsurilor precedente, în funcție de nevoile persoanei juridice în cauză³¹.

³⁰ S.D. Carpenaru, M.A. Hotca, V. Nemeș, „Codul insolvenței comentat”, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 257;

³¹ Idem, p. 382 – 383;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

În etapa reorganizării, în baza planului, pot fi lichidate toate sau unele dintre bunurile averii debitorului, separat sau în bloc ori acestea pot fi date în plată către creditorii debitorului, în contul creanțelor pe care aceștia le au față de averea debitorului [art. 133 alin. (5) lit. E) din Legea nr. 85/2014].

De asemenea, în baza planului de reorganizare, pot fi transmise toate sau unele dintre bunurile averii debitorului către una sau mai multe persoane fizice sau juridice, constituite anterior ori ulterior confirmării planului [art. 133 alin. (5) lit. C) din lege].

Ca urmare a lichidării parțiale sau totale a activului debitorului, în vederea executării planului, sumele de bani obținute după vânzarea unor bunuri asupra cărora poartă cauze de preferință, potrivit Codului civil, sunt distribuite creditorilor titulari ai acestor cauze de preferință, cu respectarea dispozițiilor art. 159 alin. (1) și (2) [art. 133 alin. (5) lit. F)].

Procedura de reorganizare prin continuarea activității poate fi închisă, prin sentință, în baza unui raport al administratorului judiciar care constată îndeplinirea tuturor obligațiilor de plată asumate prin planul confirmat, precum și plata creanțelor scadente [art. 175 alin. (1) teza I din Legea nr. 85/2014].

În acest caz, debitorul fiind redresat, nu intră în procedura de faliment.

Pe de altă parte, din coroborarea dispozițiilor art. 145 alin. (1) lit. A) – E), cu prevederile art. 75 alin. (4) și art. 143 alin. (3) din Legea nr. 85/2014, rezultă că falimentul poate interveni când:

- a) debitorul și-a declarat intenția de a intra în procedura simplificată;
- b) debitorul nu și-a declarat intenția de reorganizare;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

- c) niciunul dintre celelalte subiecte de drept îndreptățite nu a propus un plan de reorganizare, potrivit dispozițiilor art. 132 sau niciunul dintre planurile propuse nu a fost acceptat și confirmat;
- d) debitorul și-a declarat intenția de reorganizare, dar nu a propus un plan de reorganizare ori planul propus de acesta nu a fost acceptat și confirmat;
- e) obligațiile de plată și celelalte sarcini asumate nu sunt îndeplinite în condițiile stipulate prin planul confirmat sau desfășurarea activităților debitorului în decursul reorganizării aduce pierderi averii sale;
- f) a fost aprobat raportul administratorului judiciar prin care se propune, după caz, intrarea debitorului în faliment, potrivit art. 92 alin. (5) sau art. 97 alin. (5) din lege³²;
- g) în cazurile prevăzute de art. 75 alin. (4) și art. 143 alin. (3) din lege³³.
- Așadar, în funcție de situația concretă a debitorului, se distinge între:

³² Art. 92 alin. (5) din Legea nr. 85/2014 consacră întocmirea raportului privind aplicarea procedurii simplificate sau a celei generale, astfel „În cazul aprobării raportului prevăzut la alin. (4), judecătorul-sindic va decide, prin aceeași sentință, intrarea în faliment a debitorului, în condițiile art. 145 alin. (1) lit. D)”;
Art. 97 alin. (5) reglementează raportul asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția insolvenței debitorului, astfel: „În cazul în care raportul administratorului judiciar va face propunerea de intrare în faliment, acesta va publica un anunț referitor la raport în BPI, cu indicarea datei primei adunări a creditorilor, sau va convoca adunarea creditorilor, dacă raportul va fi depus după data primei adunări. La această adunare va supune votului adunării creditorilor propunerea de intrare în faliment”;

³³ Potrivit art. 75 alin. (4): „Titularul unei creanțe curente, certe, lichide și exigibile ce a fost recunoscută de către administratorul judiciar ori cu privire la care acesta a omis să se pronunțe în termen de 10 zile de la depunerea cererii de plată sau recunoscută de judecătorul-sindic potrivit alin. (3), în cazul în care cuantumul creanței depășește valoarea-prag, poate solicita pe parcursul duratei perioadei de observație deschiderea procedurii de faliment al debitorului dacă aceste creanțe nu sunt achitate în termen de 60 de zile de la data luării măsurii administratorului judiciar de admitere sau omitere a pronunțării asupra cererii de plată ori a hotărârii instanței de judecată. Prevederile art. 143 alin. (2) și (3) se vor aplica în mod corespunzător”;

Art. 143 alin. (3): „Titularul unei creanțe curente, certă, lichidă și exigibilă mai veche de 60 de zile și un cuantum peste valoarea-prag, poate solicita, oricând în timpul planului de reorganizare sau după îndeplinirea obligațiilor de plată asumate în plan, trecerea la faliment. Cererea se judecă de urgență și cu precădere, în termen de 30 de zile de la înregistrarea acesteia la dosarul cauzei. Cererea sa va fi respinsă de către judecătorul-sindic în situația în care creanța nu este datorată, este achitată sau debitoarea încheie o convenție de plată cu acest creditor”;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

a) *faliment în procedură simplificată fără perioadă de observație* [atunci când debitorul, prin declarația făcută conform art. 67 alin. (1) lit. g) își arată intenția de a intra în faliment în procedura simplificată sau se încadrează în una dintre categoriile prevăzute de art. 38 alin. (2) din lege (nu deține niciun bun în patrimoniul său; actele constitutive sau documentele contabile nu pot fi găsite; administratorul nu poate fi găsit; sediul social/profesional nu mai există sau nu corespunde adresei din registrul comerțului); debitorul este o persoană juridică dizolvată voluntar, judiciar sau de drept, anterior formulării cererii introductive, chiar dacă lichidatorul judiciar nu a fost numit sau, deși numit, mențiunea privitoare la numirea sa nu a fost înscrisă în Registrul Comerțului];

b) *faliment în procedură simplificată cu perioadă de observație;*

c) *falimentul în procedură generală neurmată de acceptarea sau confirmarea unui plan de reorganizare;*

d) *faliment în urma eșuării unui plan de reorganizare*³⁴.

Deschiderea procedurii falimentului produce *efecte imediate* (notificarea deschiderii falimentului; mențiuni privitoare la procedură în corespondența debitorului; obligația de a comunica acte și informații; obligația de publicitate față de terți a deschiderii procedurii; **dizolvarea societății**; ridicarea dreptului de administrare; desemnarea lichidatorului judiciar) și o serie de *efecte mediate* (declararea creanțelor născute după data deschiderii procedurii insolvenței; scadența anticipată a tuturor obligațiilor debitorului; verificarea creanțelor

³⁴ În acest sens, M. Sărăcuț, Fl. I. Moțiu, „*Tratat practic de insolvență*”, precit., p. 674 – 681;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

înregistrate; întocmirea tabelului suplimentar al creanțelor; întocmirea și afișarea tabelului definitiv consolidat)³⁵.

Potrivit art. 145 alin. (2) din Legea nr. 85/2014, prin hotărârea prin care decide intrarea în faliment, judecătorul-sindic va pronunța dizolvarea debitorului persoană juridică.

Aceasta implică derularea, în continuare, a operațiunilor care pregătesc încetarea existenței societății și asigură premisele lichidării patrimoniului social³⁶.

Dizolvarea în caz de faliment corespunde scopului legii menționat în art. 2 - instituirea unei proceduri colective pentru acoperirea pasivului debitorului -, întrucât, de la data deschiderii falimentului debitorului, este clar că redresarea activității acestuia nu mai este posibilă și, ca atare, mai poate fi realizată doar plata pasivului cu ajutorul sumelor obținute din operațiunea de lichidare a activelor³⁷.

Aceasta este în deplină concordanță cu definiția legală dată procedurii falimentului prin art. 5 pct. 45 din lege, *„procedură de insolvență, concursuală, colectivă și egalitară, care se aplică debitorului în vederea lichidării averii acestuia pentru acoperirea pasivului, urmată de radierea debitorului din registrul în care este înmatriculat”*.

Consecința dizolvării persoanei juridice, ca urmare a intrării acesteia în faliment, constă în restrângerea atributelor personalității juridice, la scopul lichidării bunurilor sale³⁸.

³⁵ Idem., p. 683;

³⁶ Idem., p. 686;

³⁷ Idem., p. 686;

³⁸ M. Bratiș, op.cit., p. 66;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALȚA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

În acest scop, prin hotărârea prin care judecătorul-sindic decide intrarea în faliment, se dispun, pe lângă ridicarea dreptului de administrare al debitorului, desemnarea unui lichidator judiciar provizoriu (în cazul procedurii generale) ori confirmarea în calitate de lichidator judiciar a administratorului judiciar (în cazul procedurii simplificate), mai multe măsuri premergătoare lichidării averii debitorului, constând în:

a) Predarea gestiunii averii debitorului către lichidatorul judiciar, împreună cu lista actelor și operațiunilor efectuate după deschiderea procedurii prevăzute la art. 84 alin. (2) [art. 145 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 85/2014];

b) Întocmirea de către administratorul judiciar și predarea, către lichidatorul judiciar, în termen de maximum 5 zile de la intrarea în faliment, în cadrul procedurii generale, a unei liste cuprinzând sumele și adresele creditorilor și toate creanțele acestora la data intrării în faliment, cu indicarea celor născute după deschiderea procedurii, a tabelului definitiv al creanțelor și a oricăror altor tabele întocmite în procedură, a oricăror rapoarte de distribuție, a listei actelor și operațiunilor efectuate după data deschiderii procedurii [art. 145 alin. (2) lit. e) teza I din Legea nr. 85/2014].

Din coroborarea dispozițiilor art. 145 alin. (2) lit. d) și e) din Legea nr. 85/2014 cu prevederile art. 151 alin. (1) – (3) din aceeași lege³⁹, rezultă că

³⁹ Art. 151 alin. (1) – (3) din Legea nr. 85/2014 au următorul conținut:

„(1) Vor fi puse sub sigilii: magazinele, magaziile, depozitele, birourile, corespondența comercială, arhiva, dispozițiile de stocare și prelucrare a informației, contractele, mărfurile și orice alte bunuri mobile aparținând averii debitorului.

(2) În situația prevăzută la art. 93, inventarul bunurilor debitorului se va face după obținerea relațiilor scrise privind situația bunurilor debitorului. Dacă în urma demersurilor efectuate potrivit prevederilor art. 94-96, administratorul judiciar nu identifică niciun bun, inventarul se încheie pe baza comunicărilor scrise transmise de autoritățile relevante.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

operațiunile de predare a gestiunii averii debitorului sunt concomitente cu cele de inventariere și desigilare a bunurilor din averea acestuia⁴⁰.

În aceeași etapă, potrivit art. 153 alin. (3) din Legea nr. 85/2014, în vederea conservării patrimoniului, atunci când în averea debitorului nu există suficiente lichidități, lichidatorul judiciar poate valorifica, de urgență, fără aprobarea creditorilor, bunuri ale debitorului, cu prioritate cele asupra cărora nu există cauze de preferință. Valorificarea se va efectua prin licitație publică, după evaluarea prealabilă, pornind de la valoarea de licitație indicată de evaluator.

Aceasta constituie o atribuție managerială a lichidatorului, în conformitate cu art. 45 alin. (2) din Legea nr. 85/2014, nefiind supusă aprobării judecătorului sindic⁴¹.

În general, sunt supuse valorificării în această modalitate urgentă, bunurile perisabile sau cele care au termen de valabilitate sau de garanție, în scopul procurării sumelor necesare derulării procedurii de lichidare⁴².

O atare valorificare se înscrie în ansamblul de măsuri (acte și fapte juridice) pe care lichidatorul este obligat să le realizeze pentru a evita pierderea drepturilor patrimoniale care se află deja în averea debitorului sau care pot fi (re)aduse la averea debitorului, alături de: notarea în cartea funciară sau în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare a unor ipoteci sau a indisponibilizării unor bunuri;

(3) Nu vor fi puse sub sigilii: a) obiectele care vor trebui valorificate de urgență pentru a se evita deteriorarea lor materială sau pierderea din valoare; b) registrele de contabilitate; c) cambiile și alte titluri de valoare scadente sau care urmează a fi scadente în scurt timp, precum și acțiunile ori alte titluri de participație ale debitorului, care vor fi preluate de lichidatorul judiciar pentru a fi încasate sau pentru a efectua activitățile de conservare necesare; d) numerarul pe care lichidatorul judiciar îl va depune în bancă în contul averii debitorului”;

⁴⁰ M. Sărăcuț, Fl. S. Moțiu, op.cit., p. 702, 703;

⁴¹ Idem., p. 708;

⁴² S. D. Carpenaru, M.A. Hotca, V. Nemeș, op.cit., p. 426;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

emiterea de somații pentru a întrerupe termenele de prescripție a dreptului la acțiune în sens material; luarea unor măsuri de asigurare a pazei materiale a unor bunuri, etc⁴³.

Art. 154 – 168 din Legea nr. 85/2014 instituie reguli privind lichidarea bunurilor din averea debitorului și distribuirea sumelor rezultate către creditori.

În final, potrivit art. 174 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, în orice stadiu al procedurii de insolvență, dacă se constată că nu există bunuri din averea debitorului ori că acestea sunt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile administrative și niciun creditor nu se oferă să avanseze sumele corespunzătoare, judecătorul-sindic, după audierea, de urgență, a creditorilor ori în cazul refuzului exprimat de aceștia de a avansa sumele necesare sau în cazul neprezentării acestora, deși s-a îndeplinit procedura citării prin BPI, va da o sentință de închidere a procedurii, prin care se dispune și radierea debitorului din registrul în care este înmatriculat.

Rațiunea închiderii procedurii într-o astfel de situație, rezidă în aceea că scopul legii este acoperirea pasivului debitorului aflat în stare de insolvență, astfel încât, în ipoteza în care se constată că nu se vor putea achita nici măcar cheltuielile administrative generate de desfășurarea procedurii, menținerea deschisă a acesteia ar fi lipsită de obiect, întrucât scopul legii nu poate fi realizat⁴⁴.

Textul are aplicabilitate în următoarele ipoteze:

⁴³ M. Sărăcuț, Fl. I. Moțiu, op.cit., p. 707 – 708;

⁴⁴ P. Micu, A. Popa, „Tratat practic de insolvență”, precit., p. 773 text și autorii loc.cit., nota 1 subsol;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

a) închiderea procedurii simplificate deschise, din cauza lipsei de bunuri, în sensul art. 38 alin. (2) lit. c) pct. 1 din Legea nr. 85/2014;

b) închiderea procedurii generale, în situația în care valoarea bunurilor identificate este insuficientă pentru acoperirea cheltuielilor administrative ale procedurii, fie în perioada de observație, fie în faliment⁴⁵.

O procedură începută ca reorganizare care, mai apoi, a devenit faliment, se închide după lichidarea bunurilor din averea debitorului [art. 175 alin. (1) teza a II-a rap. la art. 167 din Legea nr. 85/2014].

Procedura de faliment se închide atunci când judecătorul sindic a aprobat raportul final, când toate bunurile sau fondurile din averea debitorului au fost distribuite și când fondurile nereclamate au fost depuse la bancă [art. 175 alin. (2) din Legea nr. 85/2014].

Procedura se închide și în cazurile prevăzute de art. 176 din lege, respectiv:

a) Înainte de lichidarea integrală a bunurilor din averea debitorului, atunci când creanțele au fost complet acoperite prin distribuirile făcute, dacă toți asociații persoanei juridice solicită acest lucru, în termen de 30 de zile de la notificarea lichidatorului făcută administratorului special, urmând ca bunurile nelichidate și sumele de bani rămase după satisfacerea tuturor creanțelor să fie distribuite asociaților sau acționarilor, conform actelor constitutive sau legii [art. 176 alin. (1) lit. a)];

⁴⁵ Idem., p. 773.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

b) După lichidarea completă a activelor debitorului, caz în care eventualele sume reziduale ultimei distribuii se depun într-un cont la dispoziția asociaților persoanei juridice [art. 176 alin. (1) lit. b)].

Toate ipotezele prevăzute de art. 176 din lege au în vedere închiderea procedurii în etapa falimentului, fie în procedura generală, fie în procedura simplificată, în cazul în care toate creanțele înregistrate în tabelul definitiv consolidat au fost acoperite în întregime ca urmare a distribuirii sumelor rezultate din lichidare⁴⁶.

Și în aceste ipoteze, prin sentința de închidere a procedurii, judecătorul sindic dispune radierea debitorului.

În două situații speciale, prevăzute de art. 177 – care vizează ipoteza lipsei de creditori, în cazul procedurii deschise la cererea debitorului -, și art. 178 care vizează plata creanțelor sau renunțarea la judecată în perioada de observație, procedura se închide, fără radierea debitorului din registrul comerțului.

§ 2.3. Transpunerea măsurii preventive prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală în planul diferitelor etape ale procedurii de insolvență.

În precedent⁴⁷, s-a demonstrat, prin raportare la formularea generică a textului care consacră măsura preventivă aflată în discuție și scopul instituirii sale, că aceasta este aplicabilă și cazurilor de dizolvare sau lichidare în procedura de insolvență.

⁴⁶ În acest sens, P. Micu, A. Popa, op.cit., p. 781;

⁴⁷ Supra § 2.1.;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Având în vedere exigențele interpretării stricte a normelor care consacră măsuri privative de drepturi și libertăți, precum și faptul că procedura insolvenței se constituie într-un ansamblu de acte, operațiuni și măsuri al căror scop converge către acoperirea pasivului debitorului, fie prin redresarea acestuia, fie prin faliment, apreciez că măsura privativă prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală nu poate viza procedura de insolvență, în ansamblul său, ci doar acele măsuri care au ca obiect dizolvarea sau lichidarea (totală sau parțială) a averii persoanei juridice față de care a fost dispusă.

Bunăoară, măsura preventivă nu va împiedica formularea de către creditorii îndreptățiți a cererii de deschidere a procedurii insolvenței și, cu atât mai mult formularea unei atare cereri de către debitor, acesta fiind obligat la o asemenea conduită sub sancțiune penală.

În schimb, măsura preventivă poate împiedica dizolvarea debitorului, fiind pe deplin aplicabilă în următoarele ipoteze:

- intrarea debitorului în faliment prin procedură simplificată [art. 71 alin. (1) teza a II-a și a III-a, art. 145 alin. (1) lit. A) pct. a) și art. 147 alin. (1) din Legea nr. 85/2014];

- intrarea debitorului în faliment prin procedura generală, fie în urma eșuării unui plan de reorganizare, fie atunci când nu a fost acceptat sau confirmat un plan de reorganizare [art. 145 alin. (1) lit. A) pct. b) și c), lit. B) – E)].

Măsura preventivă procesual penală poate viza, potrivit conținutului său alternativ, și procedurile de lichidare a persoanei juridice, astfel încât interdicția va avea ca obiect și actele de lichidare din averea debitorului, ce pot fi făcute, în

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

cazul falimentului, deoarece scopul lor este îndreptat spre închiderea procedurii și radierea persoanei juridice.

Chiar dacă lichidări de bunuri din averea debitorului pot fi făcute și în cadrul executării unui plan de reorganizare, scopul acestor măsuri este dat de redresarea activității debitorului, nu dispariția acesteia, astfel încât măsura preventivă nu ar putea viza operațiunile prevăzute de art. 133 alin. (5) lit. C), E) și F) din Legea nr. 85/2014.

În plus, în aceste situații, față de debitorul aflat în reorganizare nu s-a deschis procedura falimentului având ca efect dizolvarea sa.

Așadar, în ipoteza deschiderii procedurii generale a insolvenței, în absența oricărui act sau fapt generator de lichidare judiciară, măsura preventivă a suspendării unei astfel de proceduri nu poate fi dispusă.

Totodată, suspendarea lichidării judiciare nu poate fi dispusă în perioada de observație și pe durata inițierii, aprobării, confirmării și derulării unui plan de reorganizare a debitorului persoană juridică.

În consecință, după cum s-a arătat în doctrină⁴⁸, măsura preventivă a suspendării lichidării judiciare impune lichidatorului judiciar suspendarea oricăror operațiuni de lichidare a bunurilor debitorului aflat în faliment, a oricăror distribuiți de sume de bani din averea acestuia, către creditori, inclusiv către practicianul în insolvență, precum și activitatea adunării creditorilor și

⁴⁸ M. Bratiș, op. cit., p. 66 – 67;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

dizolvarea, în urma intrării în faliment din procedura generală ori simplificată, precum și operațiunile de lichidare efectuate în faliment.

Mai mult, potrivit art. 493 alin. (4) din Codul de procedură penală, măsura preventivă poate fi dispusă pe o perioadă de cel mult 60 de zile, cu posibilitatea prelungirii, în cursul urmăririi penale, și a menținerii, în cursul procedurii de cameră preliminară și al judecății, dacă se mențin temeiurile care au determinat luarea acesteia, fiecare prelungire neputând depăși 60 de zile.

În consecință, adoptarea unei astfel de măsuri preventive nu conduce automat la blocarea procedurii insolvenței pe termen nelimitat, ci doar pe durata pentru care s-a dispus suspendarea dizolvării sau lichidării, instanța penală având obligația de a verifica periodic menținerea temeiurilor care au determinat luarea acesteia.

Judecătorul-sindic nu poate suspenda mai mult decât a suspendat judecătorul care a dispus sau a menținut măsura preventivă. Pentru a evita perimarea, judecătorul-sindic va acorda termene succesive în care va verifica menținerea măsurilor preventive și va proceda în consecință, și anume, fie va menține suspendarea, fie va dispune continuarea procedurii.

Mai mult, atunci când decid asupra luării și menținerii măsurii preventive, instanțele penale, observând stadiul procedurii de insolvență și interesele creditorilor aflate în discuție în această din urmă procedură, pot efectua un examen de proporționalitate raportat și la scopul prevăzut de art. 493 alin. (1) din Codul de procedură penală – necesitatea asigurării bunei desfășurări a procesului penal.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

În acest fel, criteriile de interpretare pe baza cărora se stabilește compatibilitatea între instituțiile sau principiile procedurii civile și procedura insolvenței sunt respectate⁵⁴.

§ 4. Compatibilitatea aplicării acestui raționament cu exigențele ce se degajă din principiile rezultate din art. 6 din Convenție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

§ 4.1. În ceea ce privește **dreptul la un proces echitabil**, consacrat de art. 6 din Convenție, se observă că dispozițiile art. 493 din Codul de procedură penală oferă acces la instanță: măsura preventivă este dispusă de un judecător; persoana juridică supusă acestei măsuri are posibilitatea de a contesta în instanță, potrivit alin. (7) al acestui articol⁵⁵.

§ 4.2. În ceea ce privește **aplicabilitatea art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție**, ingerința în dreptul de proprietate se analizează din perspectiva exercitării folosinței bunurilor conform interesului general, în sensul celui de-al

⁵⁴ Bunăoară, în doctrină, pornindu-se de la ideea de bază a unității logice a ordinii de drept, s-a arătat că, în soluționarea problemei de compatibilitate între instituțiile sau principiile procedurii civile și procedura insolvenței, criteriile de interpretare a normelor juridice trebuie să îmbrace următoarea prioritarizare:

1. Integrarea logico-juridică a instituției procesual civile în cadrul procedurii de insolvență, având în vedere reperele esențiale ale acesteia din urmă. Dacă rațiunea, scopul și principiile procedurii de insolvență se păstrează, rezultă că respectiva instituție de drept procesual civil este compatibilă;

2. Analiza *ratio legis* care implică rațiunea edictării unui text normativ, a unui concept sau a unei instituții;

3. Analiza sistematică și metodică. Insolvența este, ea însăși, un sistem integrat și coerent de norme juridice, iar soluția de compatibilitate poate fi desprinsă din modul în care o anumită normă procedural civilă se integrează sistematic în ansamblul procedurii de insolvență (A.I. Diaconescu, „*Probleme de compatibilitate între procedura insolvenței și procedura civilă*”, Universul Juridic nr. 2/2019);

⁵⁵ *A contrario*, cauza *Zlinsat, SPOL. S.R.O. c/a Bulgaria*, Hotărârea din 15 iunie 2006, cererea nr. 57785/00, § 67-84; cauza *Luordo c/a Italia*, cererea nr. 32190/96, hotărâre din 17 iulie 2003, § 83-88;

În aceste cauze, măsurile luate nu puteau fi contestate în instanță și Curtea a constatat încălcarea dreptului la un proces echitabil;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

doilea paragraf al normei convenționale⁵⁶, ceea ce presupune ca: ingerința să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim și să existe un just raport de proporționalitate între interesul general și drepturile concrete ale persoanelor în cauză.

Prima condiție este îndeplinită, întrucât măsura preventivă este prevăzută de dispozițiile art. 493 din Codul de procedură penală⁵⁷.

Și cea de-a doua condiție este îndeplinită, întrucât scopul legitim privește asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Din perspectiva justului raport de proporționalitate, un prim aspect ce poate fi luat în considerare este **durata măsurii**.

În cauza *Luordo c/a Italia*⁵⁸, Curtea a constatat încălcarea art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, considerând că este disproporționată o măsură care a restrâns folosința bunurilor pe o perioadă de aproximativ 13 ani (1985 – 1998).

Un al doilea aspect luat în considerare de Curte a fost cel care privește **existența, în dreptul intern, a unor garanții procedurale** care pot asigura proporționalitatea măsurii, astfel încât aplicarea reglementării privind folosința bunurilor să nu fie arbitrară și imprevizibilă⁵⁹.

⁵⁶ Cauza *Luordo*, precit., § 67;

⁵⁷ Norma internă care consacră măsura preventivă a fost supusă controlului de constituționalitate, inclusiv din perspectiva unei pretense lipse de claritate.

Instanțele de judecată, în majoritate, s-au orientat în sensul includerii în sfera de aplicare a dispozițiilor art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și a procedurilor de dizolvare și lichidare judiciară în cadrul procedurii de insolvență, iar prezentul demers de unificare are ca scop asigurarea previzibilității normei;

⁵⁸ Precit., § 70 – 71;

⁵⁹ *Mutatis mutandis*, *Saggio c/a Italia*, Hotărâre din 25 octombrie 2001, cererea nr. 41879/98, § 30 – 32 și jurisprudența loc.cit.;

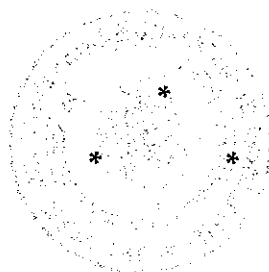
MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Or, dispozițiile art. 493 din Codul de procedură penală conțin garanții procedurale care pot asigura proporționalitatea măsurii.

Astfel, sunt prevăzute condițiile în care măsura preventivă poate fi dispusă (de către judecător, după citarea persoanei juridice), perioada de timp pentru care poate fi luată (60 de zile au posibilitatea menținerii/prelungirii acesteia la fiecare 60 de zile), existența căii de atac, posibilitatea revocării ei, dacă nu mai există temeiurile care au justificat luarea sau menținerea măsurii [art. 493 alin. (4), (7) și (8) din Codul de procedură penală].

Lipsa prevederii unei durate maxime a măsurii nu este de natură să conducă la a se considera, *in abstracto*, asupra lipsei de proporționalitate.

Astfel cum s-a arătat în precedent⁶⁰, garanțiile procesual penale permit analizarea măsurii din 60 în 60 de zile și evaluarea *in concreto*, de către o instanță, a justului echilibru ce trebuie menținut între interesul general (buna desfășurare a procesului penal) și interesele particulare aflate în discuție (îndeosebi interesele creditorilor din procedura de insolvență), astfel încât să se evite luarea unei măsuri preventive excesive în ce privește persoana juridică.

Concluzionând, apreciez că în interpretarea și aplicarea art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, interdicția inițierii ori, după caz, suspendarea procedurii

⁶⁰ Supra § 3;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice vizează și dizolvarea, respectiv lichidarea în procedura falimentului prevăzută de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

*

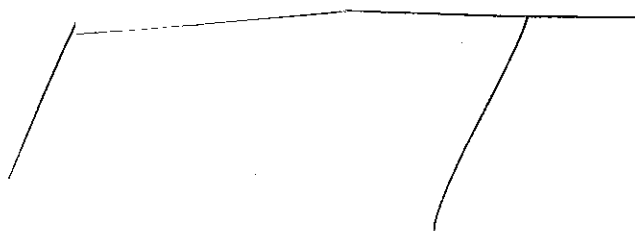
*

*

Pentru aceste motive, în temeiul dispozițiilor art. 517 din Codul de procedură civilă, solicit admiterea prezentului recurs în interesul legii și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii.

PROCUROR GENERAL,

Bogdan Dumitru ELCU

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

În temeiul dispozițiilor art. 515 Cod procedură civilă, se anexează prezentului recurs în interesul legii, pentru exemplificare, copiile hotărârilor judecătorești menționate în conținutul acestuia:

Anexa I

1. Încheierea nr.187/F/24.03.2016, pronunțată de Tribunalul Neamț - Secția a II-a Civilă de Contencios Administrativ Și Fiscal, în dosarul nr. 982/103/2014, definitivă prin neexercitarea căilor de atac;
2. Încheierea din 04.05. 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală, în dosarul nr. 2827/2/2014, definitivă prin decizia nr. 109/12.06.2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători în dosarul nr. 1408/1/2017;
3. Încheierea din 21.11.2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală, în dosarul nr. 2827/2/2014, definitivă prin decizia penală nr. 196/05.12.2016, pronunțată cu opinie separată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători în dosarul nr. 3901/1/2016;
4. Decizia nr. 154 din 13.09.2016, pronunțată cu opinie separată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători, în dosarul nr.2916/1/2016;
5. Încheierea nr. 199 din 16.10.2019, pronunțată de Tribunalul Galați – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 8360/121/2010*, definitivă;

Anexa II

1. Încheierea din 07.12.2017, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și familie, în dosarul nr. 8571/105/2017;
2. Încheierea din 28.01.2015, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și familie, în dosarul nr. 445/4/2014, definitivă prin neexercitarea căilor de atac;
3. Încheierea din 13.04.2017, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și familie, în dosarul nr. 2572/105/2017;
4. Sentința penală nr.10/PI din 01.02. 2017, pronunțată de Tribunalul Timiș – Secția Penală, în dosarul nr. 698/30/2017, definitivă prin Încheierea din data de 08.02.2017, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara;
5. Încheierea din 24.07.2018, pronunțată de Tribunalul Brăila – Secția Penală, în dosarul nr. 9987/3/2016/a14, definitivă prin necontestare;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

6. Încheierea din 30.06.2016, pronunțată de Tribunalul București – Secția I Penală, în dosarul nr. 15884/3/2016/a1, definitivă prin încheierea din 282/C/CP din 14 iulie 2016, pronunțată de Curtea de București – Secția a II-a Penală, prin care s-a luat act de retragerea contestației;
7. Încheierea din 26.09. 2017, pronunțată de Tribunalul București – Secția I Penală, în dosarul nr. 1701/3/2014/a29, definitivă prin necontestare;
8. Încheierea nr. 196 din 25.05.2018, pronunțată de Tribunalul Prahova – Secția Penală, în dosarul nr.2435/105/2018, definitivă prin încheierea din data de 31.05.2018, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești;
9. Încheierea nr. 35 din 1.06.2016, pronunțată de Judecătoria Cluj-Napoca – Secția Penală, definitivă prin încheierea nr. 161 din 24.06.2016, pronunțată de Tribunalul Cluj – Secția Penală, în dosarul nr.1170/235/2016;
10. Încheierea din data de 06.06.2018, pronunțată de Tribunalul Suceava – Secția Penală, în dosarul nr. 859/86/2016/a4, definitivă prin necontestare;
11. Încheierea din 26.01.2018, pronunțată de Tribunalul București – Secția I Penală, în dosarul nr. 48645/3/2017/a1.3, definitivă prin necontestare;
12. Decizia penală nr.145/Co din 05.04. 2017, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția I Penală, în dosarul nr. 47691/3/2015/a2;
13. Decizia penală nr. 401/CO din 01.09. 2017, pronunțată Curtea de Apel București – Secția a II-a Penală, în dosarul nr. 47691/3/2015/a6;
14. Încheierea din 16.02. 2018, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 6701/118/2015, definitivă prin nerecurare;
15. Încheierea din 28.09.2016, pronunțată de Curtea de Apel Constanța – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 6701/118/2015/a2, definitivă prin nerecurare;
16. Încheierea din 21.09.2016, pronunțată de Tribunalul Galați – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 2821/121/2013;
17. Încheierea din 18.06.2018, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția Penală, în dosarul nr. 15074/118/2012*/a17, definitivă prin necontestare;
18. Încheierea din 30.06.2016, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția I Penală, în dosarul nr.6854/2/2014/a6, definitivă prin necontestare;
19. Încheierea nr. 259/24.07.2018, pronunțată de Tribunalul Prahova – Secția Penală, în dosarul nr. 3407/105/2018, definitivă prin încheierea din data de 31.07.2018, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești;
20. Încheierea din 25.01.2017, pronunțată de Tribunalul București – Secția I Penală, în dosarul nr. 13481/3/2016/a5, definitivă prin necontestare;
21. Încheierea din 11.01.2016, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția I Penală, în dosarul nr. 4365/2/2014, definitivă pentru SC CRIVAS LOGISTIC SRL, prin necontestare;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

22. Încheierea penală nr. 21/CC/U din 30 martie 2018, pronunțată de Curtea de Apel Brașov – Secția Penală, în dosarul nr. 1042/62/2018;

23. Încheierea din data de 02.03.2018, pronunțată de Tribunalul Suceava – Secția Penală, în dosarul nr. 859/86/2016/a2, definitivă prin decizia penală nr. 13 din data de 14.03.2018 a Curții de Apel Suceava;

Anexa III

1. Încheierea din data de 20.06.2017, pronunțată de Tribunalul Galați – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 6036/121/2010*;

2. Încheierea din 01.11.2016, pronunțată de Tribunalul Galați – Secția Penală, în dosarul nr. 2889/121/2016/a1, definitivă prin încheierea din data de 11.11.2016, pronunțată de Curtea de Apel Galați;

3. Rezoluția din data de 6.10.2016, pronunțată de Tribunalul Bacău – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 5759/110/2014;

4. Decizia nr. 42 din 23.07.2018, pronunțată de Curtea de Apel Suceava – Secția Penală, în dosarul nr. 2250/86/2018/a1, la care este atașată încheierea din 18.07.2018, pronunțată de Tribunalul Suceava – Secția Penală;

5. Încheierea nr. 473/08.11.2017, pronunțată de Tribunalul Prahova – Secția Penală, în dosarul nr. 27247/3/2015/a24, definitivă prin necontestare;

6. Decizia penală nr. 290/CO din 21.06. 2017, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a II-a Penală, în dosarul nr. 47691/3/2015/a3;

7. Încheierea din 22.08.2016, pronunțată de Curtea de Apel Galați – Secția Penală, în dosarul nr. 2889/121/2016/a1.2, la care este atașată încheierea din 29.07.2016 a Tribunalului Galați – Secția Penală, pronunțată în dosarul nr. 2889/121/2016/a1;

8. Încheierea din 15.05. 2017, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 1654/113/2015;

9. Încheierea din 30.10. 2017, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 1654/113/2015;

10. Încheierea din 2.10.2017, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția a II- Civilă, în dosarul nr. 1654/113/2015;

11. Încheierea din 06.04.2016, pronunțată de Curtea de Apel Galați – Secția Penală, în dosarul nr. 270/44/2016, definitivă prin decizia nr. 660/05.05.2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală, în dosarul nr. 270/44/2016/a1;

12. Decizia civilă nr. 138A din 25.01.2017, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a V-a Civilă, în dosarul nr. 21535/3/2015/a1, definitivă;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

13. Încheierea din 07 martie 2018, pronunțată de Curtea de Apel Bacău – Secția Penală, în dosarul nr. 3989/110/2014/a5, definitivă;

14. Încheierea din 1.09.2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală, în dosarul nr. 270/44/2016/a2;

15. Încheierea din 7.07.2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală, în dosarul nr. 270/44/2016/a2.